

NOKTALAMA İŞARETLERİ - I

Nokta (.)

Nokta (.)

Anlamca tamamlanmış cümlelerin sonuna konur.

- Mutluluğu tatmanın tek çaresi, onu paylaşmaktır.

Bazı kısaltmaların sonuna konur.

- Cad.
- sf.

Sayılardan sonra sıra bildirmek için konur.

- Dayımlar bu apartmanın 10. katında oturuyor.

DİKKAT

- Törene 5, 6, 7 ve 8. sınıflar katıldı.

Tarihlerin yazılışında gün, ay ve yılı gösteren sayıları birbirinden ayırmak için konur.

- Öğretmenimiz 12.03.1987'de doğmuş.

DİKKAT

- Fatih, 29 Mayıs 1453'te İstanbul'u fethetti. ()
- Fatih, 29.Mayıs.1453"te İstanbul'u fethetti. ()

Saat ve dakikayı gösteren sayıları birbirinden ayırmak için konur.

- Toplantı yarın 14.00'te başlayacakmış.

Bir yazının maddelerini gösteren rakam veya harflerden sonra konur.

- 1. I. A. a.

Dört ve dörtten çok rakamlı sayılar sondan sayılmak üzere üçlü gruplara ayrılarak yazılır ve araya nokta konur.

- 745.450, 14.365, 9.400

Matematikte çarpma işareti yerine kullanılır.

- $8 \cdot 4 = 32$

Genel ağ adreslerinde kullanılır.

- <http://tdk.org.tr>

Kitap, dergi vb.nin künyelerinin sonuna konur.

- Can Yücel, Bağlanmayacaksın, Can Yayınları, İstanbul, 1973.

Virgül (,)

Birbiri ardınca sıralanan eş görevli kelime ve kelime gruplarının arasına konur.

- İki katlı, bahçeli, mavi boyalı bir evleri vardı.

Sıralı cümleleri birbirinden ayırmak için konur.

- Kitabı açtı, herkesin duyacağı bir şekilde okumaya başladı.

Uzun cümlelerde yüklemden uzak düşmüş olan özneyi belirtmek için konur.

- Hasan, yıllar önce terk ettiği köyüne dönüyordu.

Cümle içinde ara sözleri veya ara cümleleri ayırmak için ara sözlerin veya ara cümlelerin başına ve sonuna konur.

- Hiç kimse onun, İrem'in, suçlu olduğuna inanmıyordu.

Tırnak içinde olmayan alıntı cümlelerinden sonra konur.

- Aydınların aydınlatamadığı halkı soytarılar aldatır, der Cemil Meriç.

Edebî eserlerde konuşma bölümünden önceki ifadenin sonuna konur.

- Ahmet Usta çırağına,
– Evladım 13-14 anahtarı ver, dedi.

Kendisinden sonraki cümleye bağlı olarak ret, kabul ve teşvik bildirilen “hayır, yok, evet, peki, pekâlâ, tamam, olur, hayhay, başüstüne, öyle, haydi, elbette” gibi kelimelerden sonra konur.

- Olur, bu yıl tarlaya buğday ekelim.

Bir kelimenin kendisinden sonra gelen kelime veya kelime gruplarıyla yapı ve anlam bakımından bağlantısı olmadığını göstermek ve anlam karışıklığını önlemek için kullanılır.

- Küçük, çam ağacının arkasına saklanmıştı.

Hitap için kullanılan kelimelerden sonra konur.

- Çocuklar, müzeye girerken sırayı bozmayalım.

Kitap, dergi vb.nin künyelerinde yazar, eser, basımevi vb. maddelerden sonra konur.

- Ahmet Hamdi TANPINAR, Edebiyat Üzerine Makaleler, İstanbul, Dergâh, 2011.

Özne olarak kullanıldıklarında “bu, şu, o” zamirlerinden sonra konur.

- Bu, benim gibi yazarlar için hiç kolay olmaz.

Anlama güç kazandırmak için tekrarlanan kelimeler arasına konur.

- Akşam, yine akşam, yine akşam...

Sayıların yazılışında kesirleri ayırmak için kullanılır.

- 23,7

Genel ağ adreslerinde kullanılır.

- <http://tdk.org.tr>

Kitap, dergi vb.nin künyelerinin sonuna konur.

- Can Yücel, Bağlanmayacaksın, Can Yayınları, İstanbul, 1973.

Metin içinde “ve, veya, ya da, yahut” bağlaçlarından önce de sonra da virgül konmaz.

- Tüm evraklarımı hazırladım ve başvurumu yaptım.

Metin içinde tekrarlı bağlaçlardan önce ve sonra virgül konmaz.

- Sofraya hem taze meyveler hem kahvaltılıklar konmuş.
- Ya kirayı öde ya da dükkânı hemen boşalt.

İkilemeler arasına virgül konmaz.

- Takımımız bu sene gümbür gümbür şampiyonluğa koşuyor.

Şart ekinden (-se / -sa) sonra virgül konmaz.

- Sıkı giyinmezsen dışarı çıkmana izin vermem.

Cümlede pekiştirme ve bağlama görevinde kullanılan “de / da” bağlacından sonra virgül konmaz.

- Sen razı olmasan da oraya ben de geleceğim.

Metin içinde zarf-fiil eki almış kelimelerden sonra virgül konmaz.

- Bazen düşüncelere dalınca hafiften bir türkü tuttururum.

NOT

Metin içinde art arda gelen zarf-fiil eki almış kelimelerden sonra ise virgöl konur.

- Elindeki kitabı bitirip, lambayı söndürerek yatmaya gitti.

Metin içinde -ınca / -ince anlamıyla zarf-fiil görevinde kullanılan “mı / mi” ekinden sonra virgöl konmaz.

- Ben aç yattım mı kötü kötü rüyalar görürüm nedense.

Tamlayan ile tamlanan arasına virgöl konmaz.

- Aşkın tarifini yapmaya çalışmak bence boş bir uğraştır.

Noktalı Virgöl (;)

Cümle içinde virgüllerle ayrılmış tür veya takımları birbirinden ayırmak için konur.

- Erkek çocuklara Fatih () Selim () Eren () kız çocuklara ise Zeynep () Cemre () Almıla adları verilir.
- Roman () öykü () masal sanatsal () makale () deneme () fıkra öğretici metinler grubuna girer.
- Türkiye, İran, Rusya; Ankara, Tahran, Moskova isimlerinin birbirleriyle münasebetleri açık seçik ortadadır.
- Tokat'ta yetiştirilen ürünlerin başında domates, biber, fasulye, patates; kiraz, vişne, elma, erik gelir.

Ögeleri arasında virgöl bulunan sıralı cümleleri birbirinden ayırmak için konur.

- At ölür () meydan kalır () yiğit ölür () şan kalır ()
- Aç koyma () hırsız olur () çok söyleme () yüzüstü olur ()
- İyilik yap () denize at () balık bilmezse () Halik bilir ()

İkiden fazla eş değer ögeler arasında virgöl bulunan cümlelerde öz-neden sonra konabilir.

- Yeni usul şiirimiz () zevksiz () köksüz () acemice görünüyordu ()
- Yazarlar () sıradan insanların yaşamlarını () hayallerini () duygularını eserlerine taşımışlardır ()
- Uludağ () Erciyes () Palandöken () Kartalkaya ve Davraz'dan daha uzun süre kış turizmine açıktır ()

Hasta () zengin iş adamının yanından bir an olsun ayrılmadı.

Kim Üstün?

- Bunların şiirlerinin çoğunda mesaj ön plandadır () şiir güzelliği () estetik endişeler veya lirizm kaybolmuştur ()
- Bir hafta boyunca Türkçe () matematik testi çözmüş () doğru cevapları artıkça sevinmişti ()
- Sevinçten () heyecandan içim içime sığmıyor () bağırarak () ağlamak istiyorum ()

- Kopuk dizelerin () anlatı parçacıklarının () çizimin sınırlarında dolaşan bu melez metin () onun yaşam haritasına göre farklılıklar gösterir ()
- Öğretmen () elindeki dosyayla sınıfa girdi () tüm sınıf ayağa kalktı ()